

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ за придобиване на научна степен „доктор на науките“

Докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

автор на дисертационния труд: д-р Войчех Дучмал

катедра „Администрация, управление и политически науки“

факултет „Международна икономика и администрация“

на ВСУ „Черноризец Храбър“

тема: „Управление на енергийната сигурност в Полша“

Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Представеният за защита дисертационен труд е посветен на значим проблем в социалните науки, какъвто е въпросът за енергийната сигурност. Исторически всяка държава и общество съществува върху определена енергийна основа. Под общото понятие за *енергийната сигурност* в научната литература се определя ситуацията на баланс или дисбаланс породена от настоящите и бъдещи решения гарантиращи енергийния комфорт на гражданите и регионите. Според д-р Войчех Дучмал, енергийната сигурност е съсредоточена от *„ресурсната база на държавата и състоянието на нейния енергиен сектор“*.

Научната област, в която се ситуира дисертационният труд е в сферата на интердисциплинарните изследвания от *политически, юридически, икономически, технически и екологичен характер*. Направен е опит за цялостен преглед на разглежданата тема през отношенията между държава и енергетика. На основата на сравнителния анализ и изследване на различните възгледи за енергийната сигурност се предлагат множество решения на актуални проблеми стоящи пред Полша.

Дисертационният труд на д-р Войчех Дучмал до голяма степен компенсира пропуските на други подобни изследвания, предлагайки богат спектър от елементите на отношението към сигурността, извеждайки на преден план актуални теми и такива с общ характер, които предстои да бъдат издигнати като енергиен проблем в обозримо бъдеще. Като разглежда широко материята за енергийната сигурност, описва геополитическите предизвикателства, рисковете и заплахите за ЕС, свързани с използването на ценните енергийни ресурси в качеството на геополитически инструмент за получаване на значителни отстъпки от страна на ЕС по конкретни политики за енергийна сигурност. Представеният за защита дисертационен труд запълва една съществена празнина в изследванията на държави и региони, както и европейското сътрудничество в областта на енергийната сигурност. Дисертационният труд е плод на добросъвестна изследователска дейност и специализирани познания в тази област.

Обща оценка за достойнствата на дисертационния труд

Дисертационният труд е на руски език и е с обем от 222 страници. Състои от увод, изложение в 4 раздела, заключение и библиография. Съдържанието на разделите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всеки раздел са изводи, с 212 основно англоезични и полски монографични научни изследвания, 65 нормативни документи и 105 интернет източници.

Обектът на изследването е сферата на управление на енергийната сигурност на Полша и на Европейски съюз. Предметът на изследването са правните, икономически и организационни норми, свързани с управлението на енергийната сигурност и политика. Изследователските

методи са изразени чрез разкриване на корелации в терминологията, понятията и връзката между тях.

Структурата на дисертационния труд е логична и обоснована. Научният анализ е последователен и включва подобекти. Първият раздел представлява въведение в проблематиката и теоретичните аспекти на енергийната сигурност. Вторият раздел поставя акцент върху ядрената енергия и описва вътрешния енергиен пазар на Европейския съюз. В трети раздел се дискутира въздействието на единния енергиен пазар и върху енергийната сигурност на Полша, като представя алтернативните енергийни източници. Раздел четвърти разкрива характеристиките на общата енергийна политика и предпоставките за формиране ѝ. Тази раздел разглежда посоката за развитие на енергийната политика на ЕС и нейното въздействие върху управлението на енергийната сигурност въобще.

Съдържанието на всеки раздел е подробно изложено в отделни параграфи като в края на всяка глава са направени изводи, които представляват обобщения и оценки по разглежданата проблематика. Дисертационният труд представя д-р Войчех Дучмал като добросъвестен изследовател, подходил отговорно към дисертационното изследване.

Характеристика на научните приноси в дисертационния труд

Научните приноси на докторанта могат да бъдат открити и в трите основни направления, изискуеми при оценката на дисертационен труд: новост в науката, обогатяване на съществуващи знания, приложение на научните постижения в практиката, като препоръката държавите-членки на ЕС да действат като единен фронт и *да разработят обща енергийна политика за целия ЕС*. Резултатите от научните изследвания са практически приложими като лекционни и учебни материали.

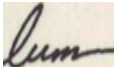
Критични бележки и препоръки

На първо място препоръчвам в бъдещите си научни разработки авторът да разшири обсега на разглежданата проблематика за енергийната сигурност, като разгледа исторически корелацията между държава и енергетика. Препоръката в никакъв случай не намалява стойността на изследването.

Мотивирано предложение

Представеният за защита дисертационен труд има характера на завършено научно изследване. Получените резултати имат приносен характер, което ми дава основание да считам, че дисертационния труд отговаря на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Предвид на гореизложеното с пълна убеденост изразявам положителна оценка за дисертационния труд на д-р Войчех Дучмал и препоръчвам да му бъде присъдена научна степен „доктор на науките“.

20.08.2021 г.

Изготвил: 

(доц. д-р Калоян Смилков)